

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СЕМЕНЮК НАЗАРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

УДК 343.214

**ЧАС ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ
ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ**

Спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія;
кримінально-виконавче право

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Київ – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у ВНЗ «Національна академія управління».

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор,
Заслужений працівник народної освіти
Матвійчук Валерій Костянтинович,
ВНЗ «Національна академія управління»,
перший проректор

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України,
Денисова Тетяна Андріївна,
Академія Державної пенітенціарної служби,
Міністерство юстиції України,
помічник ректора з наукової та науково-
методичної роботи, м. Чернігів.

доктор юридичних наук, професор,
Савченко Андрій Володимирович,
Національна академія внутрішніх справ,
начальник кафедри кримінального права,
м. Київ.

Захист відбудеться 27 грудня 2018 р. о 11.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.889.02 у ВНЗ «Національна академія управління» за адресою 03151, м. Київ, вул. Ушинського, 15, зал засідань.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці ВНЗ «Національна академія управління» за адресою: 03151, м. Київ, вул. Ушинського, 15.

Автореферат розісланий 26 листопада 2018 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради К 26.889.02
І. О. Харь

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Кожний злочин вчиняється в конкретних умовах, серед яких, може мати місце й час злочину. Поняття часу вчинення злочину, як ознаки об'єктивної сторони злочину, має важливе наукове і практичне значення, оскільки воно самим тісним чином зв'язане з питанням оптимізації як практичної, так і науково-дослідної діяльності в кримінально-правовій сфері.

Поділ ознак складу злочину на основні і факультативні носить умовний характер. У багатьох випадках це обумовлено гносеологічними цілями. Подібну назву факультативні ознаки отримали з огляду на те, що для одних правопорушень вони є обов'язковими, а для інших ні. В одних випадках законодавець прямо формулює їх у статтях нормативно-правових актів, в других – має на увазі, а в третіх про факультативні ознаки злочину замовчує.

Проблеми часу вчинення злочину певною мірою досліджували такі вчені як: М. І. Бажанов, Ю.В. Баулін, М. І. Блум, А. І. Бойцов, В. І. Борисов, П. А. Воробей, Т. А. Денисова, О. О. Дудоров, М. А. Каухман, Н. О. Лопашенко, В. Б. Малінін, П. С. Матишевський, В. К. Матвійчук, А. Н. Миколенко, В. О. Навроцький, М. І. Панов, Ю.А. Пономаренко, А. М. Рішелюк, А. В. Савченко, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, та ін.. Праці зазначених та інших авторів мають важливе значення.

Водночас низка питань пов'язаних з часом вчинення злочину залишилися невирішеними. Зокрема, вітчизняний законодавець сформулював легальну дифініцію часу вчинення злочину, як загальної умови дії Кримінального кодексу України, заклав помилково основу однакового розуміння часових меж кримінально-правової юрисдикції України. На наше переконання у ч. 3 ст. 4 КК універсальність підходу до визначення часу умисних і необережних злочинів є недостатньо обґрунтованим. Крім того, залишена без уваги специфіка часу триваючих, продовжуваних і злочинів вчинених у співучасті.

Також, нез'ясованими залишилися витoki та генеза часу вчинення злочину, не розглядалося поняття часу вчинення злочину та його значення, нерозкриті теоретичні основи часу злочину при встановленні меж кримінально-правової юрисдикції України, не охоплені дослідженням час триваючих, продовжуваних злочинів, а також, злочинів вчинених в співучасті. Потребує дослідження час злочину як фактор кримінально-правової оцінки вчиненого. Нагальним є з'ясування часу злочину, як фактору реалізації мір кримінально-правового впливу. А також потребують розроблення ґрунтовних пропозицій з удосконалення законодавства. Все це є свідченням того, що проблема часу вчинення злочину є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота ґрунтується на положеннях Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (прийнята Верховною Радою України 18.03.2004 р. № 161629-IV) та виконана в межах

науково-дослідної роботи ВНЗ «Національна академія управління» на 2014-2019 рр. на тему: «Адаптація законодавства і права України до законодавства і права Європейського Союзу» (державний реєстраційний номер 0114U006593).

Мета і задачі дослідження. Метою дослідження є комплексна і системна розробка такої проблеми кримінального права, як час вчинення злочину. Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити наступні задачі:

- дослідити витоки та генезу як ознаки об'єктивної сторони злочину;
- розробити поняття часу вчинення злочину, як ознаки об'єктивної сторони за кримінальним правом України;
- встановити спектр наявних кримінально-правових значень часу злочину;
- з'ясувати теоретичні основи часу злочину при встановленні меж кримінально-правової юрисдикції України;
- змістовно наповнити і визначитися з часом триваючих, продовжуваних та злочинів учинених у співучасті;
- визначитися з часом злочину, як фактором кримінально-правової оцінки вчиненого;
- розкрити роль часу злочину як фактору реалізації мір кримінально-правового впливу;
- виробити і обґрунтувати положення з оптимізації норм чинного законодавства в частині визначення часу вчинення злочину.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають з регламентацією закону про кримінальну відповідальність і практичного застосування часу вчинення злочину, що характеризує зовнішні умови, які використовує злочинець.

Предметом дослідження є час вчинення злочину за кримінальним правом України.

Методи дослідження. Під час дослідження використані загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ. *Діалектичний* метод використовувався у всіх підрозділах дисертаційного дослідження; *історико-правовий* – сприяв дослідженню становлення законодавства, яке стосується часу як ознаки об'єктивної сторони (підрозділ 1.1); методи *дедукції та індукції, аналізу і синтезу* допомогли визначити структурно-логічну схему дослідження; *системний* метод дозволив охарактеризувати час вчинення злочину як важливу частину єдиної структури складу злочину у взаємодії з його іншими ознаками та елементами; *догматичний* метод застосовувався під час встановлення змісту кримінально-правових понять, які характеризують час вчинення злочину, а також для з'ясування закономірностей дії права за допомогою правил юридичної логіки (використовувався у всіх підрозділах дисертації); *соціологічний* метод слугував дослідженню проблем правозастосовної практики з питань встановлення часу вчинення злочину (розділи 2 та 3); *статистичний* метод

застосовувався для аналізу емпіричної інформації (підрозділ 1.2, розділи 2 та 3).

Теоретичним основу дисертаційної роботи склали наукові праці із загальної теорії держави і права, кримінального права, кримінології, кримінального процесуального права, а також філософсько-методологічна література, енциклопедичні та довідкові видання.

Нормативу основу дослідження становлять Конституція України, КК України, закони України, кримінальні кодекси деяких зарубіжних держав, КПК України, постанови Кабінету міністрів України, інші нормативно-правові акти України.

Емпіричну базу дослідження становлять: матеріали опубліковані судової практики та електронного реєстру судових рішень; статистичні дані Державної судової адміністрації України; опитування 300 працівників правозастосовних органів та результати вивчення 300 вироків у кримінальних провадженнях про злочини, обов'язковою ознакою яких є час вчинення злочину (розглянутих судами за період 2012-2017 рр.).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація за характером і змістом досліджуваних питань є першим у вітчизняній науці кримінального права комплексним і системним монографічним дослідженням проблем часу вчинення злочину.

У праці сформульовано і обґрунтовано низку висновків, теоретичних положень і пропозицій, що містять ознаки наукової новизни. Зокрема:

уперше:

— з'ясовано, що в історичному екскурсі за визначеними періодами знайшли закріплення витоків та розвиток ознаки часу вчинення злочину. Так, в XI ст. в ст. 38 Руської Правди значилося, що звичаєвим було право вбити злодія на місці злочину, але тільки вночі. У подальшому в статтях 10-14 Судебника 1497 р. дозволялося за кваліфіковану крадіжку в нічний час вбити злодія без суду і слідства. Стаття 2 Соборного уложення 1649 р. передбачала час вчинення злочину за перешкодження проведення літургії. Крім того, ст. 3 цього ж нормативного акта містила відповідальність військовослужбовця під час повернення зі служби, а ст. 69 слугувала пом'якшуючою обставиною вбивства під час бійки «пьяным делом». У ст. 106 «Артикула воинского» передбачалась смертна кара за крадіжки під час захоплення міста. У статтях 224-227, 231-248 Уложення про покарання кримінальні і виправні містилася така ознака, як час вчинення злочину під час богослужіння. Час як ознака злочину містилася в статтях Кримінального уложення 1903 р.. В статтях 74, 161, 246, 247 за поругання дією під час богослужіння й за рибну ловлю, а ст. 461 за вбивство, ст. 548, за крадіжку. У ст. 59 КК 1922 р. містилася ознака часу за сприяння ворогу під час війни, а в ст. 99 – за рибну ловлю в недозволеній час. Крім того, в ст. 125, 132, 201, 208 містилася ознака часу. КК УСРР 1927 року в низці артикулів 54-10, 65, 137, 205 була закріплена така ознака як час вчинення злочину. КК України 1960 р. в стст. 73, 74, 129, 155-3, 161, 162, 175, 178, 188-1, 189, 189-1, 219, 232, 234. У

чинному КК 2001 р. в ст. 114, 117, 158-2, 159, 175, 236, 248, 249, 272, 275, 342, 336-1, 365-2, 368-4, 384, 385, 402-405, 407-411, 413, 418-421, 425, 426-1, 428, 429, 435 також передбачена ознака часу вчинення злочину;

— розроблене поняття часу вчинення злочину, під яким слід розуміти певний період (проміжок) або момент, який включає в себе сукупність діалектично взаємозв'язаних в просторовому конкретному вимірі, проміжок що володіє хронологічними та хронометричними властивостями з приналежними йому соціальними подіями або діями, що мають вплив на оцінку вчиненого, як злочину, протягом якого повністю або дискретно виконується його об'єктивна сторона, описаний в статті Особливої частини КК України, або впливає з її змісту чи міститься в положеннях Загальної частини КК України, що має кримінально-правове значення, в умовах якого відбувається виконання об'єктивної сторони того чи іншого злочину;

— встановлено зміст поняття часу злочину, який включає в себе сукупність діалектично взаємозв'язаних в просторовому конкретному вимірі, його сутнісних соціальних і юридичних ознак, які свідчать, що час злочину:

1) це ті, що володіють хронологічними та хронометричними властивостями період (проміжок) або момент в просторовому конкретному вимірі, протягом якого вчиняється конкретне суспільно небезпечне діяння, передбачене КК України;

2) це період або момент в просторовому конкретному вимірі з властивими йому соціальними подіями і діями, що мають вплив на оцінку вчиненого як злочину;

3) це період або момент в просторовому конкретному вимірі, протягом якого виконується об'єктивна сторона посягання повністю чи дискретно (частково) достатньої для його кримінально-правової оцінки як злочину;

— встановлено спектр кримінально-правових ролей часу злочину, що дало можливість виокремити його наступні основні значення:

1) час злочину як загальна зовнішня обмежена в просторі умова відповідальності за КК України;

2) час злочину як фактор обмежений у просторі кримінально-правової оцінки вчиненого;

3) час злочину як фактор обмежений у просторі реалізації мір (заходів) кримінально-правового впливу;

— обґрунтовано, що законодавчий підхід до визначення часу вчинення злочину (ч. 3 ст. 4 КК) необхідно піддати ретельній диференціації, яка буде враховувати особливості злочинної поведінки, обумовленої її об'єктивними і суб'єктивними ознаками:

а) часом умисного злочину слід визначити час суспільно небезпечної дії або бездіяльності незалежно від настання наслідків, а часом злочину, вчиненого з необережності має бути час настання суспільно небезпечних наслідків;

б) часом готування до злочину необхідно вважати час останньої суспільно небезпечної дії з умисного створення умов, яке не було доведене

до кінця з причин незалежних від волі винної особи, а часом замаху на злочин слід вважати час останнього умисного діяння (дії або бездіяльності), безпосередньо спрямованого на вчинення злочину, який не був доведений до кінця;

в) часом триваючого злочину слід вважати час виконання першопочаткової суспільно небезпечної дії або бездіяльності, а час продовжуваного злочину утворює час останньої дії або бездіяльності, натомість у злочині вчиненого в співучасті слід вважати час виконання можливих із спільно діючих осіб того діяння, яке безпосередньо визначає його участь;

— визначено, що злочинність і караність діяння, а також інші кримінально-правові наслідки визначаються законом про кримінальну відповідальність, який діяв на час вчинення цього діяння. Не підлягає сумніву положення ст. 3 КК України, що законодавство України про кримінальну відповідальність становить Кримінальний кодекс України і те, що злочинність і караність та інші кримінально-правові наслідки визначаються цим Кодексом, а отже виходячи з положень ст. 6 КК України, слідує однозначний висновок, що на території України діє юрисдикція, в тому числі і кримінальна, держави Україна. Тому не дивлячись на окупацію Російською Федерацією Республіки Крим, та захоплення частини території Донбасу єдиним легітимним законодавством є законодавство України, яке чинне на даний час;

— стверджується, що з позиції підстав кримінальної відповідальності на основі доктринального аналізу аргументується, що значення часу визначається тим, що він впливає на суспільну небезпечність діяння і є важливою зовнішньою умовою його криміналізації, водночас підвищує або навпаки понижує ступінь суспільної небезпечності того чи іншого діяння, а також слугує засобом диференціації кримінальної відповідальності встановленої за його вчинення чи виключає суспільну небезпечність вчиненого та обумовлює його декриміналізацію;

удосконалено:

— положення, що час вчинення злочину, має ґрунтовну основу криміналізації окремих діянь, являючись однією з ознак діалектичною сукупністю яких визначається їх типова, тобто мінімально необхідна і достатня суспільна небезпечність. Це може проявитися в тому, що притягнення особи до кримінальної відповідальності стає можливим:

- 1) лише при вчиненні діяння;
- 2) при визначенні тривалості діяння;
- 3) при повторенні раніше вчиненого особою дії або бездіяльності протягом певного періоду;

дістали подальшого розвитку:

— розуміння кримінально-правового значення часу злочину, як частини реалізації мір кримінально-правового впливу також може опосередковано проявитися через вікові показники суб'єкта і мати його

вплив на спектр та обсяг позбавлень та обмежень, які можуть застосовуватися до особи в межах кримінальної відповідальності. Вчинення злочину неповнолітнім виключає можливість застосування до нього окремих мір і заходів кримінально-правового впливу, а також слугує скороченню строків і розмірів покарання, зменшення строків погашення судимості.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані й аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції можуть бути використані у: *законотворчій діяльності* – при внесенні змін і доповнень до чинного законодавства (лист до Комітету з питань правової політики та правосуддя Верховної Ради України (№ 06-19/18-403 від 18 червня 2018 р.); *правозастосовній діяльності* – для кваліфікації діянь, які містять такі ознаки об'єктивної сторони як час вчинення злочину; *науково-дослідній роботі* – для подальшої розробки теоретичних, прикладних проблем, пов'язаних з правовими проблемами часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони; *навчальному процесі* – як матеріал для викладання навчальних дисциплін «Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини», «Актуальні проблеми кваліфікації злочинів» (акт впровадження результатів дисертаційного дослідження у навчальному процесі ВНЗ «Національна академія управління» від 27 листопада 2017 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням. Визначені й обґрунтовані в дисертації наукові положення та пропозиції є самостійним доробком автора.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки дисертації доповідалися автором на семінарі кафедр юридичного факультету ВНЗ «Національна академія управління», а також були оприлюднені на міжнародних та республіканських науково-практичних конференціях: Міжнародні науково-практичні конференції: «Актуальна юриспруденція» (м. Київ, 5 жовтня 2017 р.); матеріали Республіканських конференцій: «Уголовная юстиция: законодательство, теория и практика» (20 октября 2017 года, Республика Беларусь); Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності (м. Хмельницьк, 2 березня 2018 року); Кримінальне право в умовах глобалізації (м. Одеса, 25 травня 2018 року).

Публікації. Основні положення та висновки дослідження викладено в 10 публікаціях, з них 6 – у наукових фахових виданнях, внесених в оновлений перелік фахових видань з юридичних наук МОН України, зареєстрованих та проіндексованих у міжнародних наукометричних каталогах та базах даних; 4 – матеріали конференції.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, які включають сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (229 найменувань) на 23 сторінках, додатків 7 (на 17 сторінках). Загальний обсяг дисертації – 225 сторінок, основний текст дисертації – 170 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** дисертації обґрунтовано актуальність досліджуваної теми та окреслено ступінь її розробленості; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету і задачі, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено дані про їх апробацію, публікації; окреслено структуру і обсяг роботи, надана інша інформація загального характеру про дисертацію.

Розділ 1. «Поняття, витоки та генеза часу вчинення злочину за кримінальним правом України» – складається з двох підрозділів і висновків.

У підрозділі 1.1. *«Витоки та генеза часу як ознаки об'єктивної сторони злочину»* на основі аналізу історичних документів, нормативно-правових актів виділено історичні періоди суспільства та державності, де автор схиляється до періодизації, запропонованої істориками та юристами, а саме: про існування шести (загальнолюдських) та восьми – на території нашої держави, періодів різних за часом і впливом на людей. Дослідник звертає увагу, що в третьому періоді, в ст. 38 Руської Правди (Коротка редакція) містилася така ознака, як час вчинення злочину і передбачала право вбити злодія пійманого вночі на місці злочину. Стаття 40 Руської правди (Просторової редакції) повторює положення статті 38.

В четвертому періоді, у статтях 10-14 Судебника 1497 р. вбачалося, що вони дозволяли за кваліфіковану крадіжку в нічний час вбити злодія без суду і слідства. Стаття 2 та 3 Соборного уложення 1649 р. містила ознаку часу за вчинення безчинства під час літургії. Крім того, ст. 69 цього Уложення розглядала вбивство в бійці «пьяным делом», як убивство при пом'якшуючих обставинах.

У п'ятому періоді арт. 106 «Артикул воинский» свідчить про час вчинення злочину, коли вчинялося пограбування у містах взятих приступом. В шостому періоді у статтях 224-227, 231-234, 237-240 в Уложенні про покарання кримінальні і виправні 1845 р. була закріплена така ознака як час вчинення злочину. Крім того в ст. 338 цього Уложення йшлося про час злочину, де була передбачена кримінальна відповідальність за насильне звільнення з під варті під час пересилки з одного місця в інше. В статті 74 Кримінального Уложення 1903 р. були передбачені наступні види часу при «поругании» при відправленні богослужіння. В статтях 158, 161, 246, 247, 461 цього ж Уложення була закріплена така ознака, як час вчинення злочину.

В сьомому періоді у статті 59 КК УСРР 1922 року йшлося про час вчинення злочину, а також ст. 99 забороняла полювання і рибну ловлю в недозволеній час. Статті 125, 132, 201, 208 та 217-2 цього ж кодексу також містили таку ознаку, як час вчинення злочину. В подальшому КК УСРР

1927 року в низці артикулів 54-10, 65, 137, 205 містилася така ознака як час вчинення злочину. КК УРСР 1960 р. в стст. 73, 74, 96, 129, 155-3, 162, 175, 178, 188-1, 189, 189-1, 219, 232, 234 була передбачена така ознака об'єктивної сторони, як час вчинення злочину. У восьмому періоді, в чинному КК України 2001 р., в ст. 114, 117, 158-2, 159, 175, 236, 248, 249, 272, 275, 342, 336-1, 342, 365-2, 384, 385, 402-405, 407-413, 418-421, 425, 426-1, 428, 429, 435 містилася така ознака об'єктивної сторони, як час вчинення злочину. Такий на сьогоднішній стан проблеми, що стосується такої ознаки, як час вчинення злочину.

У підрозділі 1.2. *«Поняття часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину»* – окреслено методологічні підходи та запропоновано відповідні інструментарії, які можуть бути основою створення методики для виявлення сутності ознак, що є утворюючими зміст поняття часу злочину, і з їх врахуванням сформульована його дефініція. Стверджується, що в існуючих публікаціях з кримінального права проблема часу вчинення злочину не отримала належного висвітлення, в статтях Особливої частини КК.

Аналіз юридичних довідників дозволив використати з них позитивні положення, зокрема, що це певний часовий період, це певний проміжок часу, в який вчиняється злочин. Крім того, аналіз теоретичних джерел не дав можливість належно з'ясувати цю проблему. Стверджується, що час вчинення злочину набуває кримінально-правового значення, якщо його характеристики задані в законі про кримінальну відповідальність.

Аргументується, що час вчинення злочину визначається в таких межах як:

1) у деяких статтях Особливої частини КК України час означає продовження (тривалість) якого-небудь діяння;

2) час означає – певний період, в який відбувається що-небудь (тут вирішальне значення має не сама тривалість діяння, а події, при яких діяння вчиняється);

3) час вчинення злочину – це відрізок часу, в який виконана об'єктивна сторона злочину;

4) час вчинення злочину розуміється як певний часовий період, протягом якого вчинено злочин, відповідно визначається початком дії (бездіяльності) і їх закінченням має тривалість, і таким чином, не може співпадати тільки з моментом закінчення злочину;

5) час як конструктивна ознака простого складу злочину;

б) час як кваліфікуюча і особливо кваліфікуюча ознака відповідно таких складів злочинів;

7) час використовується як точне значення і як воно розуміється зі змісту статті.

У цьому сенсі слід зазначити, що категорія часу є однією з ключових і при цьому істотне значення вона має в поєднанні зі злочином – «час злочину». Це свідчить, що час злочину – це соціально-правове поняття, а отже його зміст утворює взаємозв'язану сукупність соціальних і юридичних характеристик.

Дослідник стверджує, що більше точне значення часу злочину передбачають терміни «період» (проміжок) або «момент», що виступає універсальним елементом загальної часової системи координат. Час як період (проміжок), момент, продовження певного процесу, а тому може виступати як хронологічна послідовність і як хронометрична тривалість події, в тому числі злочину. Тривалість подій дозволяє встановити період в який був вчинений злочин. Часові зв'язки складаються об'єктивно. А отже час злочину правильно визначати, як період певної тривалості з властивим йому соціальними подіями, які впливають на оцінку вчиненого як злочину.

На підставі викладеного, а також того, що час як правова категорія обмежена просторово дає підстави запропонувати поняття часу вчинення злочину – це певний період (проміжок) або момент, який включає в себе сукупність діалектично взаємозв'язаних, у просторовому конкретному вимірі, що володіє хронологічними та хронометричними властивостями з приналежними йому соціальними подіями або діями, які мають вплив на оцінку вчиненого, як злочину, протягом якого повністю або дискретно виконується його об'єктивна сторона, описаний в статті Особливої частини КК України, або впливає з її змісту чи міститься в положеннях Загальної частини КК, що має кримінально-правове значення, в умовах якого відбувається виконання об'єктивної сторони того чи іншого злочину.

Розділ 2. «Час злочину як умова відповідальності за кримінальним законодавством України» – складається з трьох підрозділів і висновків.

У підрозділі 2.1. «Теоретичні основи визначення часу вчинення при встановленні меж кримінально-правової юрисдикції України» з'ясовується, що чинність закону про кримінальну відповідальність являє собою поширення сили, що міститься в цьому кримінально-правовому приписі та визначається наступними факторами:

- а) вступ в юридичну силу, тобто початок дії закону про кримінальну відповідальність;
- б) втрата ним своєї юридичної сили.

Закон про кримінальну відповідальність буде наділений юридичною силою тільки тоді, коли для цього є в наявності всі необхідні умови, що дають йому можливість функціонувати, а саме: дотримання процедури його

прийняття, дотримання порядку вступу в силу, відповідність Конституції України та нормам міжнародного права.

Це дає підстави стверджувати, що злочинність і караність діяння а також інші кримінально-правові наслідки визначаються законом про кримінальну відповідальність, що діє на час вчинення діяння. Не підлягає сумніву положення с. 3 КК України, що законодавство України про кримінальну відповідальність становить Кримінальний кодекс України і те, що злочинність і караність діяння та інші кримінально-правові наслідки визначаються цим Кодексом, а отже, виходячи з положень ст. 6 КК України видно, що на території України діє юрисдикція держави Україна.

Тому, не дивлячись на окупацію Криму і захоплення частини території Донбасу, легітимним законодавством є законодавства України, чинне на даний час.

У підрозділі 2.2 «Кримінально-правове значення часу вчинення злочину» розкривається значення врахування загальних теоретичних положень та аналіз нормативно-правових актів щодо визначення часу вчинення злочину при встановленні меж кримінально-правовою юрисдикції України. Стверджується, що кримінально-правове значення часу вчинення злочину відрізняється значним різноманіттям, зокрема:

а) час злочину – це обставина (умова), що впливає на встановлення меж дії закону про кримінальну відповідальність. Це означає, що тільки знаючи точний час учиненого, особа яка застосовує закон, може визначити і має визначити, який закон про кримінальну відповідальність потрібно застосувати;

б) час вчинення злочину – це той чинник (фактор) встановлення кримінальної протиправності діяння, який, виходячи із подій, дає підстави застосувати ту редакцію статті КК України, яку, виходячи із часу вчинення злочину, правозастовець має застосувати;

в) час – це чинник встановлення суспільної небезпечності вчиненого, а отже є чинником криміналізації одних випадках, а в інших – слугує підставою декриміналізації діяння, яке перестало бути суспільно небезпечним;

г) час – це чинник, з яким зв'язано застосування інституту давності.

Синтез ролей часу дав можливість виділити певні його значення, які визначають структуру і зміст дисертації.

У підрозділі 2.3 «Час триваючих злочинів, продовжуваних злочинів, а також злочинів, що вчиняються в співучасті» визначається, що досліджуючи проблеми розуміння часу указаних злочинів автор пропонує певні варіанти вирішення цієї проблеми.

До осіб, які вчинили триваючі злочини, потрібно застосовувати закон про кримінальну відповідальність, що був чинним на час вчинення початкової дії або бездіяльності, оскільки на момент початку триваючого злочину настає кримінальна відповідальність за це діяння (дію або бездіяльність) може бути м'якша, ніж на момент його фактичного завершення, а тому застосування більш тяжкого закону про кримінальну відповідальність буде суперечити принципу призначення покарання.

Незаконним буде притягнення до кримінальної відповідальності особи за діяння на момент його вчинення було крім того діяння, що вчинене особою не було злочином на момент вчинення злочину, а отже не може бути інкримінованою такій особі і після його криміналізації.

Також, у момент першопочаткової дії винна особа реалізує як об'єктивну так і суб'єктивну сторони, не привносить в подальше фактичне продовження посягання ніяких дій, але воно містить закінчений склад триваючого злочину.

До осіб, які вчинили продовжуваний злочин, необхідно застосовувати той закон про кримінальну відповідальність, який діяв на момент вчинення останнього із юридично тотожних або однорідних діянь (дій або бездіяльності), що утворюють продовжуваний злочин.

Стверджується, що часом вчинення злочину в співучасті повинен визначатися час здійснення кожним із співучасників дій, обумовлених його власною роллю.

На переконання автора дефініцію триваючих, продовжуваних злочинів і злочинів, учинених у співучасті, потрібно закріпити в чинному КК України.

Розділ 3. «Час злочину як умова кримінально-правової оцінки вчиненого і реалізація мір кримінально-правового впливу» складається з двох підрозділів та висновку.

У підрозділі 3.1 «Час вчинення злочину як фактор реалізації заходів кримінально-правового впливу» аналізуються способи нормативно-правової фіксації визначення часових параметрів злочину як фактора, що визначає вибір заходів кримінально-правового реагування щодо вчиненого.

Час злочину як фактор реалізації заходів кримінально-правового впливу, головним чином фіксується в статтях Загальної частини КК.

При цьому, в більшості випадків це робиться шляхом використання наявних лексичних конструкцій (наприклад, «протягом випробувального терміну»), або і зовсім без будь-якого виділення тимчасового чинника (наприклад, наявність або відсутність інституту множинності злочинів визначається вчиненням особою другого або наступних злочинів до або після настання визначених кримінально-правових подій – закінчення строку давності кримінальної відповідальності, погашення або зняття судимості та

ін.), а тому відповідне значення часу вчинення злочину вводиться тільки за допомогою аналізу змісту норм кримінального закону.

Правильне врахування часу злочину дозволяє виключити змішування сукупності злочинів та сукупності вироків, що тягнуть за собою різні правові наслідки для засудженого, тому при проведенні такого роду кримінальних проваджень, судам необхідно з'ясувати тимчасові параметри вчиненого і врахувати їх, та з'ясувати, яка кримінально-правова норма підлягає застосуванню при призначенні остаточного покарання.

Час злочину має значення в рамках умовних видів звільнення від покарання, стосовно яких засуджений вчинив злочин в період випробувального терміну.

Автор стверджує, що найбільша міра значення часу злочину як фактора реалізації заходів кримінально-правового впливу, проявляється в такому інституті кримінального права, як давність притягнення до кримінальної відповідальності. Строки давності необхідно обчислювати з дня вчинення злочину.

При вчиненні умисних злочинів строки давності притягнення до кримінальної відповідальності необхідно обчислювати з дня вчинення суспільно небезпечного діяння (бездіяльності), а при вчиненні необережних злочинів – з дня настання суспільно небезпечних наслідків.

При вчиненні готування до злочину або замаху на злочин строки давності притягнення до кримінальної відповідальності необхідно обчислювати з дня вчинення останнього умисного суспільно небезпечного діяння (при замаху також акта бездіяльності), що створює умови для вчинення злочину або спрямованого на його вчинення.

При вчиненні триваючих злочинів строки давності притягнення до кримінальної відповідальності слід обчислювати з дня початкового акту кримінальної поведінки, що утворює склад юридично закінченого злочину, а при вчиненні продовжуваного злочину – з дня вчинення останнього злочинного діяння з числа тотожних або однорідних діянь, що становлять такий злочин.

При вчиненні злочину в співучасті строки давності притягнення до кримінальної відповідальності слід обчислювати з дня виконання кожним із співучасників свого суспільно небезпечного діяння незалежно від того, в який час здійснені суспільно-небезпечні дії (бездіяльність) виконавця або інших співучасників.

У підрозділі 3.2 «Час злочину як чинник кримінально-правової оцінки вчиненого» з'ясовані способи нормативно-правової фіксації та значення часових параметрів злочину для кримінально-правової оцінки вчиненого діяння.

Ретельне вивчення положень закону про кримінальну відповідальність дозволило зрозуміти, що в одних випадках вітчизняний законодавець указує час безпосередню в диспозиції статей Особливої частини, таким чином безпосередньо наділяючи його значенням, обов'язковим для об'єктивної сторони конкретного складу злочину, а в інших – час лише розуміється таким, при цьому виявити його серед інших ознак складу злочину надто важко. Крім того, час злочину не згадується, але разом з тим він є обов'язковим.

Час як ознака злочину, безпосередньо вказана в диспозиції статті Особливої частини і така, що впливає на кваліфікацію вчиненого, відображається в законі термінами: «час», «строк», «після» «до», «одразу після», «період».

У більшості випадків при описанні часу злочину законодавець використовує формально-визначені поняття, наприклад, «більше десяти діб, але не більше одного місяця». Проте інколи законодавець використовує оціночні ознаки: «відразу після пологів» (ст. 117 КК), «тривалість».

Час як ознака складу злочину, який прямо не названий в законі, але він розуміється і впливає на кваліфікацію вчиненого, представлений певним періодом, наприклад, «в умовах особливого періоду» – ч. 3 ст. 402 КК.

З позиції підстави кримінальної відповідальності значення часу злочину визначається тим, що він формує суспільну небезпечність діяння і виступає фактором його криміналізації, підвищує або, навпаки, понижуює ступінь суспільної небезпечності діяння і слугує засобом диференціації кримінальної відповідальності або обумовлює декриміналізацію діяння.

Захист від суспільно небезпечного посягання в стані необхідної оборони повинен бути своєчасним, що передбачає її здійснення в період коли посягання уже почалося і ще не закінчилося. Таку правомірність необхідної оборони потрібно досліджувати на підставі об'єктивного і суб'єктивного критеріїв.

ВИСНОВКИ

У висновках наведено здійснено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що полягає у комплексній і системній розробці такої актуальної проблеми кримінального права, як час вчинення злочину. До основних науково обґрунтованих результатів належать наступні положення:

1. В історичному екскурсі за визначеними періодами знайшли закріплення витоків та розвиток ознаки часу вчинення злочину. Так, в XI ст. в ст. 38 Руської Правди значилося, що звичаєвим було право вбити злодія на місці злочину, але тільки вночі. У подальшому в статтях 10-14 Судебника

1497 р. дозволялося за кваліфіковану крадіжку в нічний час вбити злодія без суду і слідства. Стаття 2 Соборного уложення 1649 р. передбачала час вчинення злочину за перешкоджання проведення літургії. Крім того, ст. 3 цього ж нормативного акта містила відповідальність військовослужбовця під час повернення зі служби, а ст. 69 слугувала пом'якшуючою обставиною вбивства під час бійки «пьяным делом». У ст. 106 «Артикула воинского» передбачалась смертна кара за крадіжки під час захоплення міста. У статтях 224-227, 231-248 Уложення про покарання кримінальні і виправні містилася така ознака, як час вчинення злочину під час богослужіння. Час як ознака злочину містилася в статтях Кримінального уложення 1903 р.. В статтях 74, 161, 246, 247 за поругання дією під час богослужіння й за рибну ловлю, а ст. 461 за вбивство, ст. 548, за крадіжку. У ст. 59 КК 1922 р. містилася ознака часу за сприяння ворогу під час війни, а в ст. 99 – за рибну ловлю в недозволеній час. Крім того, в ст. 125, 132, 201, 208 містилася ознака часу. КК УСРР 1927 року в низці артикулів 54-10, 65, 137, 205 була закріплена така ознака як час вчинення злочину. КК України 1960 р. в стст. 73, 74, 129, 155-3, 161, 162, 175, 178, 188-1, 189, 189-1, 219, 232, 234. У чинному КК 2001 р. в ст. 114, 117, 158-2, 159, 175, 236, 248, 249, 272, 275, 342, 336-1, 365-2, 368-4, 384, 385, 402-405, 407-411, 413, 418-421, 425, 426-1, 428, 429, 435 також передбачена ознака часу вчинення злочину.

2. Під часом вчинення злочину слід розуміти певний період (проміжок) або момент, який включає в себе сукупність діалектично взаємозв'язаних в просторовому конкретному вимірі, проміжок що володіє хронологічними та хронометричними властивостями з приналежними йому соціальними подіями або діями, що мають вплив на оцінку вчиненого, як злочину, протягом якого повністю або дискретно виконується його об'єктивна сторона, описаний в статті Особливої частини КК України, або впливає з її змісту чи міститься в положеннях Загальної частини КК України, що має кримінально-правове значення, в умовах якого відбувається виконання об'єктивної сторони того чи іншого злочину.

3. Зміст поняття часу злочину, включає в себе сукупність діалектично взаємозв'язаних в просторовому конкретному вимірі, його сутнісних соціальних і юридичних ознак, які свідчать, що час злочину: 1) це ті, що володіють хронологічними та хронометричними властивостями період (проміжок) або момент в просторовому конкретному вимірі, протягом якого вчиняється конкретне суспільно небезпечне діяння, передбачене КК України; 2) це період або момент в просторовому конкретному вимірі з властивими йому соціальними подіями і діями, що мають вплив на оцінку вчиненого як злочину; 3) це період або момент в просторовому конкретному вимірі, протягом якого виконується об'єктивна сторона посягання повністю чи дискретно (частково) достатньої для його кримінально-правової оцінки як злочину.

4. Спектр кримінально-правових ролей часу злочину, дає можливість

виокремити його наступні основні значення: 1) час злочину як загальна зовнішня обмежена в просторі умова відповідальності за КК України; 2) час злочину як фактор обмежений у просторі кримінально-правової оцінки вчиненого; 3) час злочину як фактор обмежений у просторі реалізації мір (заходів) кримінально-правового впливу.

5. Законодавчий підхід до визначення часу вчинення злочину (ч. 3 ст. 4 КК) потребує ретельної диференціації, яка має враховувати особливості злочинної поведінки, обумовленої її об'єктивними і суб'єктивними ознаками: а) часом умисного злочину слід визначити час суспільно небезпечної дії або бездіяльності незалежно від настання наслідків, а часом злочину, вчиненого з необережності має бути час настання суспільно небезпечних наслідків; б) часом готування до злочину необхідно вважати час останньої суспільно небезпечної дії з умисного створення умов, яке не було доведене до кінця з причин незалежних від волі винної особи, а часом замаху на злочин слід вважати час останнього умисного діяння (дії або бездіяльності), безпосередньо спрямованого на вчинення злочину, який не був доведений до кінця; в) часом триваючого злочину слід вважати час виконання першопочаткової суспільно небезпечної дії або бездіяльності, а час продовжуваного злочину утворює час останньої дії або бездіяльності, натомість у злочині вчиненого в співучасті слід вважати час виконання можливих із спільно діючих осіб того діяння, яке безпосередньо визначає його участь. Ці положення мають знайти закріплення в ст. 4 КК України.

6. Злочинність і караність діяння, а також інші кримінально-правові наслідки визначаються законом про кримінальну відповідальність, який діяв на час вчинення цього діяння. Не підлягає сумніву положення ст. 3 КК України, що законодавство України про кримінальну відповідальність становить Кримінальний кодекс України і те, що злочинність і караність та інші кримінально-правові наслідки визначаються цим Кодексом, а отже виходячи з положень ст. 6 КК України, слідує однозначний висновок, що на території України діє юрисдикція, в тому числі і кримінальна, держави Україна. Тому не дивлячись на окупацію Російською Федерацією Республіки Крим, та захоплення частини території Донбасу єдиним легітимним законодавством є законодавство України, яке чинне на даний час.

7. З позиції підстав кримінальної відповідальності на основі доктринального аналізу аргументується, що значення часу визначається тим, що він впливає на суспільну небезпечність діяння і є важливою зовнішньою умовою його криміналізації, водночас підвищує або навпаки знижує ступінь суспільної небезпечності того чи іншого діяння, а також слугує засобом диференціації кримінальної відповідальності встановленої за його вчинення чи виключає суспільну небезпечність вчиненого та обумовлює його декриміналізацію.

8. Час вчинення злочину, має ґрунтовну основу криміналізації окремих діянь, являючись однією з ознак діалектичною сукупністю яких визначається

їх типова, тобто мінімально необхідна і достатня суспільна небезпечність. Це може проявитися в тому, що притягнення особи до кримінальної відповідальності стає можливим: 1) лише при вчиненні діяння; 2) при визначенні тривалості діяння; 3) при повторенні раніше вчиненого особою дії або бездіяльності протягом певного періоду.

9. Значення часу злочину, як частини реалізації мір кримінально-правового впливу також може опосередковано проявитися через вікові показники суб'єкта і мати його вплив на спектр та обсяг позбавлень та обмежень, які можуть застосовуватися до особи в межах кримінальної відповідальності. Вчинення злочину неповнолітнім виключає можливість застосування до нього окремих мір і заходів кримінально-правового впливу, а також слугує скороченню строків і розмірів покарання, зменшення строків погашення судимості.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях внесених до оновленого переліку фахових видань з юридичних дисциплін МОН України, зареєстрованих та проіндексованих у міжнародних наукометричних каталогах і базах даних:

1. Семенюк Н. М. Поняття часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину за кримінальним правом України. // Юридична наука (Index Copernicus SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2017. № 10. – С. 67-84.

2. Семенюк Н. М. Витоки та генеза часу як ознаки об'єктивної сторони злочину. // Юридична наука (Index Copernicus SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2018. № 2. – С. 70-85.

3. Семенюк Н. М. Кримінально-правове значення часу вчинення злочину. // Юридична наука (Index Copernicus SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2018. № 4. – С. 77-88.

4. Семенюк Н. М. Час триваючих злочинів, продовжуваних злочинів, а також злочинів, що вчиняються в співучасті. // Юридична наука (Index Copernicus SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2018. № 5. – С. 66-71.

5. Семенюк Н. М. Теоретичні основи визначення часу вчинення при встановленні меж кримінально-правової юрисдикції України. // Юридична наука (Index Copernicus SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2018. № 6. – С. 51-72.

6. Семенюк Н. М. Час вчинення злочину як фактор реалізації заходів кримінально-правового впливу. // Юридична наука (Index Copernicus

SafetyLit, Social Science Research Network (SSRN)) – Київ : 2018. № 7. – С. 54-69.

Публікації у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та семінарів

7. Семенюк Н. М. Кримінально-правове розуміння значення часу вчинення злочину як запорука справедливості в реалізації закону : збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція», м. Київ, 5 жовтня 2017 року. Тези наукових доповідей. – Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2017. – С. 98-101.

8. Семенюк Н. Н. Уголовно-правовое значение времени совершения преступления. Уголовная юстиция: законодательство, теория и практика : материалы VIII Республиканской научно-практической конференции студентов, магистрантов и аспирантов (20 октября 2017 года, Республика Беларусь). – Брест : Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина. – С. 81-83.

9. Семенюк Н. М. Поняття часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину за кримінальним правом України : Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності : тези II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Хмельницьк, 2 березня 2018 року). – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2018. – С. 532-534

10. Семенюк Н. М. Становлення часу як ознаки об'єктивної сторони злочину (з XI по XIX століття). Кримінальне право в умовах глобалізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 травня 2018 року. – Одеса : НУ «Одеська юридична академія», кафедра кримінального права, 2018. – С. 248-250.

АНОТАЦІЯ

Семенюк Н. М. – Час вчинення злочину за кримінальним правом України – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право (081 – Право). – Вищий навчальний заклад «Національна академія управління». – Київ, 2018.

Дисертаційна робота за характером і змістом досліджуваних питань є першою в Україні комплексною і системною працею, присвяченою дослідженню питань часу вчинення злочину за кримінальним правом

України і полягає у формуванні на цій основі науково-обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства.

У дисертації сформульовано і обґрунтовано або додатково аргументовано низку висновків, теоретичних положень і пропозицій, що містять ознаки наукової новизни.

У ході напрацювання досліджено витoki та генезу часу вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони за КК України, розроблено спектр наявних кримінально-правових значень часу вчинення злочину. Автор змістовно наповнив і визначився з часом триваючих, продовжуваних злочинів та злочинів, вчинених у співучасті.

Дисертант дослідив час як фактор кримінально-правової оцінки вчиненого, розкрив роль часу як фактору реалізації заходів кримінально-правового впливу виробив і обґрунтував положення з оптимізації норм чинного законодавства в частині визначення часу вчинення злочину.

Ключові слова: час вчинення злочину, значення часу вчинення злочину, триваючі, продовжувані злочини, витoki, генеза, фактор, оцінка.

АННОТАЦІЯ

Семенюк Н. М. - Время совершения преступления по уголовному праву Украины - Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право (081 – право). – Высшее учебное заведение «Национальная академия управления». – Киев, 2018.

Диссертация по характеру и содержанию изучаемых вопросов является первой в Украине комплексной и системной работой, посвященной исследованию вопросов времени совершения преступления по уголовному праву Украины и заключается в формировании на этой основе научно обоснованных предложений по совершенствованию действующего законодательства.

В диссертации сформулированы и обоснованы или дополнительно аргументированы ряд выводов, теоретических положений и предложений, содержащих признаки научной новизны.

В ходе наработки исследованы истоки и генезис времени совершения преступления как признаков объективной стороны по УК Украины.

Автор склоняется к периодизации, предложенной историками и юристами о существовании шести (общечеловеческих) и восьми – на территории нашего государства периодов, разных по времени и влиянию на людей в правовом обеспечении такого признака, как время совершение преступления.

В исторической ретроспективе, начиная с третьего периода по наше

время, восьмой период развития общества и государственности, определял в существовавшем законодательстве такой признак объективной стороны как время совершения преступления.

Исследователем разработан весь спектр имеющихся уголовно-правовых значений времени совершения преступления, определён теоретический подход к пониманию обязательных и факультативных признаков состава преступления. В работе осуществлено толкование термина «время» на основе справочных и теоретических источников, сформулировано авторское видение этой проблемы.

На основании доктринального и законодательного исследования предложено определение понятия «времени совершения преступления».

В разделе втором диссертации подвергнуты научному анализу теоретические основания определения времени совершения преступления при установлении пределов уголовно-правовой юрисдикции Украины, затронуты вопросы такой юрисдикции на временно оккупированных Российской Федерацией территориях Украины.

Автором определено уголовно-правовое значение времени совершения преступления.

На основании проводимого исследования уголовно-правового значения времени совершения преступления определена позиция диссертанта в этом вопросе.

Значительное внимание в работе уделяется времени совершения длящихся, продолжительных преступлений, а также преступлений, совершаемых в соучастии.

Исследователь анализирует время совершения преступления как фактор реализации мер уголовно-правового воздействия, а также время совершения преступления как фактор уголовно-правовой оценки и делает теоретические и практические выводы, важные для науки Уголовного права, а также обосновывает положение касательно оптимизации норм действующего законодательства в части определения времени совершения преступления.

Ключевые слова: время совершения преступления, значение времени совершения преступления, длящееся преступление, продолжающиеся преступления, истоки, генезис, фактор, оценка.

SUMMARY

Semeniuk N. M. Time of the Commission of the Crime under the Criminal Law of Ukraine – Qualification scientific work on the rights of manuscripts.

Thesis for a Candidate Degree in Law, specialty 12.00.08 – Criminal Law and Criminology; Criminal Enforcement Law (081 – Law). – Higher Educational Institution «National Academy of Management», Kyiv, 2018.

In terms of its character and the content of the researched matters, this manuscript is the first complex and systematic Ukrainian work devoted to the research of the time of the commission of the crime under the criminal law of Ukraine. Basing on the research the scientifically grounded suggestions regarding the improvement of the current legislation are formulated.

In this dissertation, a series of conclusions, theoretical provisions, and suggestions which have features of the scientific novelty are formulated or additionally proved.

During the research, the backgrounds and genesis of the time of the commission of the crime as an element of an actus reus under the Criminal Code of Ukraine are defined. The series of the present criminal-legal meanings of the time of the commission of the crime is developed. The author gives substance and defines the time of the commission of the continuing crimes, continual crimes, and jointly committed crimes.

The dissertator researches time as the factor of the criminal-legal assessment of the committed crime. The author defines the role of the time as the factor of the implementation of the means of the criminal-legal influence. The suggestions for the improvement of the current legislation regarding the definition of the time of the commission of the crime are developed.

Keywords: Time of the Commission of the Crime, the meaning of the Time of the Commission of the Crime, Continuing Crimes, Continual Crimes, Backgrounds, Genesis, Factor, Assessment.

Підписано до друку 07.06.2018 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. друк, арк. 0,9
Тираж 100 прим. Замовлення № 118

Віддруковано з оригінал-макета ТОВ «Наш Формат»
04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 86
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 4540 від 07.05.2013.